

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118203470
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2118203470.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. A., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. a otec - K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. D. XX, H., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 14. júla 2020, č.k. 14P/30/2018-143, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach bežného a zročného výživného a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zveril maloletú K. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok, počnúc dňom 19.4.2018 a otcovi uložil prispievať na výživu maloletej sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 19.4.2018. Zročné výživné na maloletú za obdobie od 19.4.2018 do 31.7.2020 v sume 1.369,99 eur súd otcovi uložil zaplatiť v pravidelných splátkach po 38 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Ďalej súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že styk otca s maloletou neupravuje. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloletá K. sa narodila zo vzťahu svojich rodičov, ktorí manželia nikdy neboli. Rodičovské práva vo vzťahu k dieťaťu doposiaľ žiadnym spôsobom upravené neboli. Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a ani spoločne nehospodária približne od doby, keď malo dieťa jeden a pol roka. Matka medzičasom žije už v partnerskom vzťahu s K. J., z ktorého vzťahu sa dňa 13.11.2018 narodil maloletý O. J.. Okrem K. a O., má matka ešte ďalšie maloleté deti, S., I. a T., ktoré však nemá v osobnej starostlivosti. K. S. a T. boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a matka detí je povinná prispievať na nich výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa. Vo vzťahu k maloletému I. bolo súdom rozhodnuté o jeho osvojiteľnosti. Otec maloletej K. je v súčasnej dobe od 3.1.2019 vo výkone trestu odňatia slobody. Rovnako aj on má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej R. A., nar. XX.X.XXXX, ktorá je v starostlivosti svojej matky E. J., ktorá je v súčasnej dobe s maloletou na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 220,70 eur mesačne. Vyživovacia povinnosť voči R. otcovi súdom určená nebola, pretože do doby, kým nastúpil do výkonu trestu, žil spolu s dieťaťom a jej matkou v spoločnej domácnosti. Otec v doterajšom období matke na výživu

K. neprispieval žiadnou sumou, s dieťaťom sa nestretával, podľa vyjadrenia matky dieťa svojho otca nepozná. O maloletú K. sa po celú dobu stará matka, ktorá riadne zabezpečuje jej výchovu, a pretože neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o dieťa, súd nevidel dôvod, aby menil jeho výchovné prostredie. Z toho dôvodu maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, keď zverenie matke navrhoval aj otec dieťaťa a rovnako tak ani procesný opatrovník nezistil pochybenia v starostlivosti matky o dieťa, pre ktoré by jej maloletá nemohla byť zverená. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Otec výšku výživného 50 eur mesačne navrhol vo svojom návrhu podanom na súde dňa 19.4.2018, keď v tej dobe prezentoval svoj záujem výživné na dieťa platiť, taktiež aj reálnu schopnosť výživné v tejto výške platiť. V priebehu konania otec súdu oznámil, že došlo k zmene jeho situácie, pričom poukázal na to, že má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, voči maloletej R., pre ktorú skutočnosť nebude môcť platiť výživné 50 eur na K.. V tejto súvislosti však súd musí poukázať na to, že túto vyživovaciu povinnosť voči R., na ktorú otec poukázal vo februári 2019 ako na zmenu svojich doterajších pomerov, pre ktorú nebude môcť platiť výživné na K. vo výške ktorú pôvodne navrhoval, mal otec už v čase podania návrhu dňa 19.4.2018, keďže R. sa narodila dňa 10.9.2017. Preto na túto ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca súd nemôže prihliadať ako na zmenu ktorá nastala v jeho pomeroch v čase po podaní návrhu, i keď na túto vyživovaciu povinnosť musí súd prihliadať pri zisťovaní schopností a možností otca platiť konkrétnu výšku výživného. K zmene pomerov na strane otca v období od podania návrhu však došlo tým, že otec bol v čase podania návrhu zamestnaný a v období po jeho podaní, dňa 3.1.2019, nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že tým, že otec bol odsúdený pre trestný čin a v súčasnej dobe je vo výkone trestu odňatia slobody, sa vlastnou vinou pripravil o pracovný príjem, ktorý by inak dosahoval z pracovnej činnosti a z ktorého by mal možnosť platiť maloletej výživné, keď z oznámenia jeho zamestnávateľa súd zistil, že pracovný pomer mu bol ukončený dňa 9.1.2019 pre absencie po tom, ako dňa 3.1.2019 nastúpil na výkon trestu. Táto skutočnosť však nemôže byť na ťarchu maloletej, keď sa otec svojim nezodpovedným prístupom k plneniu si vyživovacej povinnosti pripravil o pracovný príjem. Táto skutočnosť za žiadnych okolností by nemohla mať za následok určenie vyživovacej povinnosti na maloletú zo strany otca v nižšej výške, keď v zmysle ustanovení Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov má prednosť pred inými výdavkami rodičov a otec si musí byť vedomý toho, že v prvom rade si musí zabezpečiť príjem tak, aby mohol pravidelne a včas uhrádzať výživné na maloletú, a až potom si uhrádzať ďalšie náklady. Aj z tohto dôvodu by súd nemohol určiť výživné na maloletú K. v nižšej výške, keď bol preukázaný vek dieťaťa a aj jej potreby v takej výške, ktorá odôvodňovala určiť výživné tak, ako to otec pôvodne navrhoval. Otec pred nástupom na výkon trestu bol riadne zamestnaný, dosahoval priemerný mesačný príjem v sume 883,85 eur v čistom a v ním podanom návrhu uvádzal, že výživné 50 eur mesačne je schopný na K. platiť popri ďalšej vyživovacej povinnosti voči R., ktorú v tom období už mal. Preto ak súd skonštatoval, že otec sa v dôsledku trestného činu ktorý spáchal a pre ktorý bol odsúdený, vlastnou vinou pripravil o zárobok z ktorého by si riadne mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči obom deťom, musel pri určení výšky výživného vychádzať práve z tejto sumy dosahovaného príjmu otcom, pričom je zjavné, že z takéhoto príjmu je výživné v určenej výške primerané. Matka s takýmto výživným súhlasila, keď v podstate súdu netvrdila a ani nepreukázala, že by boli výdavky na odôvodnené potreby maloletej vyššie. Súd upravil práva a povinnosti rodičov voči dieťaťu odo dňa podania návrhu na súde, teda od 19.4.2018, a to s poukazom na citované ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď rozhodné obdobie z ktorého súd vychádzal pri svojom rozhodovaní, bolo obdobie od podania návrhu. Otec v tomto období od podania návrhu na súde do rozhodnutia súdu vo veci samej, teda od 19.4.2018 do 31.7.2020, si výživné na dieťa neplatil vôbec, z toho dôvodu mu vzniklo zročné výživné v sume 1.369,99 eur (za 27 mesiacov od mája 2018 do júla 2020 po 50 eur mesačne, spolu 1.350 eur, a za 12 dní mesiaca apríl 2018, čo predstavuje sumu 19,99 eur, teda výživné za celé obdobie v sume 1.369,99 eur). Preto súd uložil otcovi povinnosť popri bežnom výživnom zaplatiť aj toto zročné výživné, v pravidelných mesačných splátkach po 38 eur mesačne až do jeho úplného zaplatenia tak, aby celé zročné výživné pri jeho riadnom splácaní bolo splatené do 3 rokov. Súd zároveň styk otca s maloletým dieťaťom neupravil, keď bol toho názoru, že táto úprava je v súčasnej dobe, teda v dobe, kedy je otec dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody, nadbytočná. Matka uviedla, a v podstate to aj otec potvrdil vo svojom písomnom podaní, že otec sa v minulosti s dieťaťom nestretával a dieťa preto otca ani nepozná, keď jeho rodičia ukončili spolužitie v čase, keď malo dieťa 1,5 roka. V súčasnej dobe maloletá za svojho otca považuje terajšieho partnera matky, s ktorým žije v jednej domácnosti od roku 2017. Pri predpokladanom trvaní trestu otca dieťaťa do 28.2.2021, ide o obdobie ešte ďalšieho pol roka, po ktorý sa otec s dieťaťom stretnúť nebude môcť. Navyše, matka poukázala aj na minulosť otca a jeho údajné užívanie drog, z čoho plynie obava matky pokiaľ ide o vhodnosť stretávania sa dieťaťa s otcom. Aj na základe týchto skutočností súd nevidel dôvod, aby upravoval styk otca už v súčasnej dobe (počas výkonu trestu zo strany otca), keď až po

jeho prepustení na slobodu, bude potrebné najskôr zistiť, či si dieťa na svojho otca spomína a spoznáva ho, či otec bude prejavovať záujem o stretávanie sa s dieťaťom a aký postoj k tomu zaujme matke, a až potom, s prihliadnutím na konkrétnu situáciu, buď sa dokážu rodičia ohľadom styku s dieťaťom dohodnúť, prípadne bude potrebné, aby rozhodol súd. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného a zročného výživného podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý navrhol rozsudok v časti určenia bežného výživného zmeniť a výživné určiť v sume 30 eur po dobu, pokiaľ bude vo výkone trestu odňatia slobody a následne výživné zvýšiť na sumu 50 eur mesačne. Ďalej žiadal o odklad splátkového kalendára na úhradu dlžného výživného až na dobu po jeho prepustení. Uviedol, že plneniu vyživovacej povinnosti sa nebráni, chce ju plniť, ale z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody, sú momentálne jeho finančné možnosti značne obmedzené.

4. K odvolaniu otca dieťaťa sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Bol toho názoru, že stanovená výška výživného za rozhodné obdobie je vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa primeraná.

5. Matka sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletej nie je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 14P/30/2018 bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej K.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zveril maloletú K. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok, počnúc dňom 19.4.2018 a otcovi uložil prispievať na výživu maloletej sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 19.4.2018. Zročné výživné na maloletú za obdobie od 19.4.2018 do 31.7.2020 v sume 1.369,99 eur súd otcovi uložil zaplatiť v pravidelných splátkach po 38 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Ďalej súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že styk otca s maloletou neupravuje. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného a zročného výživného a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

9. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil a súčasne sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie, pričom odvolací súd sa s týmto odôvodnením stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

10. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby dieťaťa pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb. Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t.j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

12. Otec svojim správaním (pracovnou nedisciplinovanosťou a neospravedlnenými absenciami) zapríčinil skončenie pracovného pomeru z iniciatívy zamestnávateľa, pričom na takého jeho správanie sa s poukazom na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine nahliada ako na vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Otec bol tiež opakovane právoplatne odsúdený za pokračovací prečin krádeže, a to ostatný raz rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 24. októbra 2018, č.k. 34T/27/2018-121 na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní osemnásť mesiacov.

13. V tomto smere odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV.US 1181/2007, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. apríla 2019, č.k. 25CoP/14/2019-59, ale i na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, v odôvodnení ktorého najvyšší súd uviedol: pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohlo mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojim konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu, a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorý sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených) vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až k strate jeho príjmov. Aj v tomto prípade je na mieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medzi iným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ alebo mohol „zbaviť“ svojej vyživovacej povinnosti.

14. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že negatívne dopady na možnosť platiť výživné v súdom určenej výške si zapríčinil otec sám tým, že z ostatného zamestnania musel odísť pre svoju zodpovednosť a ľahkovážny prístup k práci, a následne došlo vzhľadom k úmyselnej trestnej činnosti k jeho právoplatnému nepodmienečnému odsúdeniu, čím sa vzdal objektívnej možnosti platiť výživné.

15. Dôvodným bolo preto vychádzať z jeho príjmu, ktorý dosahoval v ostatnom zamestnaní, keď pri určení výživného súd prvej inštancie zohľadnil aj ďalšie do úvahy prichádzajúce skutočnosti. Správne súd prvej inštancie rozhodol i o zročnom výživnom za obdobie od účinnosti úpravy do vyhlásenia

rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré zročné výživné v súlade s konštantnou judikatúrou otcovi uložil zaplatiť v mesačných splátkach tak, aby zročné výživné bolo zaplatené do troch rokov. Rovnako správne súd prvej inštancie rozhodol i o nároku na náhradu trov konania.

16. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v napadnutej časti vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vypořiadal i s námietkami otca dieťaťa a vzhľadom na to, že tento ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach určenia bežného výživného, zročného výživného, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 a § 58 CMP, s použitím § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle § 57 CMP.

19. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).